

Kristína Pevná

DIPLOMOVÁ PRÁCE: Národní knihovna, Nábřeží Ludvíka Svobody v Praze

OPONENTNÍ POSUDEK:

Koncept „palácové“ fronty veřejných institucí nad pravobřežní navigací Vltavy jako pendantu letenského úbočí je téma pěstované od konce devatenáctého a hlavně počátkem dvacátého století. Mezi místa, která město zatím s ostychem ponechalo nedotčená, patří i proluka při Anežském klášteře a lokalita při Lannově ulici od novomlýnské vodárenské věže. Je logické, že tato místa se stala předmětem akademických úvah, analýz a tréninkových projektů i pro architektonické školy.

Předdiplomní projekt Kristíny Pevné a jejího kolegy zpracovává úsek od Anežského klášteřa a přes Revoluční, podél Lannovy, až k Holbově ulici - konkrétně mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu a Ministerstvem dopravy. Oba objekty jsou doslova ortodoxní jak hmotou, tak i funkcí a je naprosto na místě je prostřídat funkcí akademickou s kulturně společenskou nadstavbou (FHS UK a Národní knihovna, které mají šanci přinést na nábřeží život i v jiném denním rytmu, než úřady. Záměr autorů potlačit tranzitní dopravní zátěž, nahradit podjezd u Čechova mostu městskou úrovníovou křižovatkou a polidštit nábřeží tramvajovou linkou s napojením u právnické fakulty, zasluhuje v každém případě ocenění. Předdiplomní projekt Kristíny Pevné a jejího kolegy je v každém případě kvalitní urbanistickou přípravou, s dobrým potenciálem pro další zpracování.

Vlastní architektonické řešení Národní knihovny vychází z jasně typologicky definovaných provozních celků: **archiv** – coby vůči vnějšku intaktní trezor, s dobrými mikroklimatickými, organizačními a manipulačními podmínkami, **interní zóna** – odborná a administrativní podpora, zajišťující servis, **veřejná zóna** – rozdělená na část studoven a na část doprovodných funkcí v parteru vč. multifunkčního sálu. V suterénu je pak **technické a logistické zázemí** provozu. Tyto typologicky specifické prvky autorka následně komponuje do přehledného celku, propojeného šesti komunikačními vertikálami a dvěma atrii. Z hlediska provozních návazností se mi koncept jeví jako dobře zvládnutý, pouze některé vazby na technické zázemí v suterénu nejsou zcela čitelné, ale dá se říci, že i to je následně ve vymezeném objemu řešitelné (viz otázky na závěr). Odlišnosti jednotlivých funkčních zón se pak projevují i v pojetí fasád.

Za zmínku však stojí hmotová kompozice návrhu, (v logice předdiplomu do značné míry provázaná s následným objektem fakulty UK). Autorka umístila zdánlivě němou hmotu archivu na pohledově nejvíce exponovanou východní stranu kompozice, navíc s vertikálním akcentem. Podstatným momentem pro mě je však umístění až spirituálního vyhlídkového (výstavního) prostoru, kdy návštěvník má pod sebou trezor s knižní historií a před sebou (z mírného podhledu) unikátní pohled na pražský hrad. Takový vztah mezi „klenoty českého písemnictví“ a symbolem „české státnosti“ se mi jeví nejen přiměřený, ale též přesný. Téma národní knihovny může být poznamenáno diskusemi po neúspěšné soutěži. Na rozdíl od velkolepých, patetických či jinak „mimo – řádných“ ambicí nám diplomní projekt představuje pojetí, které v první řadě řeší kontext nábřeží v kompozici, která není ani bážlivá, ani nadměru provokující.

Hodnocení diplomní práce Bc. Kristíny Pevné:

Na práci hodnotím pozitivně nejen relativně civilní celkové pojetí návrhu, ale též některé pozoruhodné autorské prvky (např. stupňovité řešení knihovny nad schody do parku, atp.). Formální zpracování portfolia je precizní, přehledné, bez zbytečností. Má všechny požadované součásti na vysoké úrovni.

Práci hodnotím jako výbornou – A

Prof. Akad. arch. Jindřich Smetana

V Praze 13. června 2019

PODNĚTY A OTÁZKY PRO OBHAJOBU

V rámci technického řešení by jistě bylo dobré:

- naznačit výchozí kapacitní údaje k jednotlivým funkcím, počty zaměstnanců, návštěvníků, současnost přítomných atp.)
- orientačně naznačit vztah počtu parkovacích míst vzhledem k umístění v daném urbanistickém kontextu (zastávky MHD – docházková vzdálenost viz existence PSP, zóna 01)
- prověřit efektivitu organizace parkovacího patra (v ploše i výškově)
- prověřit (a revidovat) geometrii ramp z ulice

- názor na využití „zasypaného“ prostoru navigace pod mostem (stačilo by slovně)
- názor na možnost elevace víceúčelového sálu už vzhledem k převýšení stupňovitého stropu

(Speciálně pro mě jako oponenta by bylo zajímavé prostudovat, jestli při stoupání výtahem na vyhlídku by nebyla možnost sledovat kromě průzoru do archivu též průzor vůči panoramatu pražského hrad. Z exteriéru by pak optická vertikální dilatace vyhlídkového nároží mohla být přínosná ve vztahu na novomlýnskou vodárenskou věž.)